

Управління з гуманітарних питань
Краматорської міської ради
Центральна міська публічна бібліотека
Організаційно-методичний відділ

Практичні поради фахівцям

Випуск 14

**Нотатки
до складання річного плану
роботи бібліотеки на 2021 рік**

м. Краматорськ, 2020

Практичні поради фахівцям: Нотатки до складання річного плану роботи бібліотеки на 2021 рік. Вип.14 / Центральна міська публічна бібліотека; ДЦБ ім. О. Пушкіна; укладач, заступник директора ЦМПБ Мельник Л.М.– Краматорськ, 2020.
- 46 с.

Шановні колеги!

2021-2030 роки – Десятиріччя Дії з реалізації Цілей сталого розвитку, затверджені на Саміті ООН зі сталого розвитку у 2015 р. Бібліотеки – ключові інституції, що сприяють досягненню Глобальних цілей сталого розвитку (ЦСР).

Роль бібліотек:

- Визначити, які саме ЦСР вже підтримує конкретно ваша бібліотека;
- Організувати кампанію з поширення обізнаності населення, користувачів щодо ЦСР;
- Підвищити поінформованість - на всіх рівнях громади - про важливий внесок, який може зробити бібліотека;
- Особливу увагу пропонуємо приділити роботі з молоддю, як з найбільш динамічною та стратегічною групою громади. За основу пропонуємо взяти досвід роботи публічних бібліотек України, висвітлений у методичних рекомендаціях Державної бібліотеки України для юнацтва

<https://bit.ly/30YhCU7>

- Визначити існуючі та нові бібліотечні послуги, що сприяють і сприятимуть реалізації ЦСР;
- Бібліотеки повинні показати, що вони можуть досягти прогресу в рамках ЦСР та внести важливий внесок у регіональний план розвитку, а місцева влада визнала, що бібліотеки та доступ до інформації повинні бути включені як частина регіональних планів розвитку;
- Фахівцям бібліотеки радимо пройти он-лайн курс «Бібліотеки у досягненні Цілей сталого розвитку» для

набуття теоретичних та практичних знань. Особлива цінність курсу – реальні приклади з життя бібліотек у досягненні ЦСР:

<https://vumonline.ua/course/libraries-in-achieving-sustainable-development-goals/>

- Національна доповідь «Цілі сталого розвитку для дітей України» <http://www.chl.kiev.ua/Default.aspx?id=6589>

Деякі приклади заходів з популяризації та сприяння реалізації ЦСР в публічних бібліотеках:

Квест «Цілі сталого розвитку»

<https://afisha.lutsk.ua/events/kvest-cili-stalogo-rozvytku>

Поради для ледачих як врятувати світ <https://bit.ly/3e46Pvi>

Що таке екоакадемія? <http://kf-ecoacademy.org/#ecoacademy-part>

Ціль 10 ЦСР: «Скорочення нерівності всередині країн і між ними»

До Вашої уваги чек-ліст «Бібліотекар для скорочення нерівності» (чек-ліст - контрольний список елементів для забезпечення виконання пов'язаних з ними дій):

- Поважаю кожну людину, яка звернулася до бібліотеки
- Надаю однаково відповідально та якісно послуги усім користувачам
- Працюю над своїми емоціями, не дозволяю їм впливати на якість моєї роботи
- Вивчаю досвід діяльності бібліотек щодо запобігання дискримінації

- Вивчаю місцеві громади, аналізую їхні потреби
- Оцінюю відповідність послуг бібліотеки потребам користувачів
- Пропоную, як можна покращити послуги та сервіси бібліотеки
- Ініціюю нові послуги та сервіси, які підвищують доступність та відкритість бібліотеки
- Спілкуюся з користувачами, рекомендую їм відповідні послуги та сервіси
- Збираю побажання читачів щодо тематики книг, журналів, баз даних, до яких вони хотіли б мати доступ
- Інформую про послуги бібліотеки для навчання, творчості, розвитку
- Ділюся своїми знаннями щодо пошуку інформації
- Допмагаю користувачеві знайти потрібні ресурси
- Охоплюю якісними інформаційними ресурсами користувачів, які звертаються
- Шукаю експертів, які можуть і готові ділитися своїми знаннями з користувачами бібліотеки
- Постійно підвищую професійні компетентності
- Сприяю подоланню стереотипів власним прикладом
- Шукаю і підказую контакти установ (осіб), до яких може звернутися користувач, якщо я не можу самостійно допомогти користувачеві
- Ділюся з колегами історіями своєї бібліотеки про заходи щодо скорочення нерівності
- Ділюся своїми матеріалами (презентаціями, методичними розробками, тезами, статтями) у відкритому доступі
- Підтримую відкритий доступ до інформаційних ресурсів
- Інформую про добродесні можливості доступу до комерційних інформаційних освітніх та наукових ресурсів

Заходи, покликані просувати цивілізаційні проблеми:

Міжнародний день боротьби з бідністю (17 жовтня), що відповідає Глобальним цілям 1 і 2 («Ні бідності», «Ні голоду»);

Всесвітній день здоров'я (7 квітня), що відповідає Глобальній цілі 3 («Гарне здоров'я»);

Всесвітній день водних ресурсів (22 березня), що відповідає Глобальній цілі 6 («Чиста вода на належні санітарні умови»);

Міжнародний день захисту клімату (15 травня), що відповідає глобальній цілі 13 («Боротьба зі зміною клімату»);

Всесвітній день дикої природи (3 березня), що відповідає Глобальним цілям 14 і 15 («Збереження морських екосистем», «Збереження екосистем суші»)

Всесвітній день Матері-Землі (22 квітня), що відповідає Глобальним цілям 14 і 15 («Збереження морських екосистем», «Збереження екосистем суші»)

Всесвітній день океанів (8 червня), що відповідає Глобальним цілям 14 і 15 («Збереження морських екосистем», «Збереження екосистем суші»)

Всесвітній день боротьби з опустелюванням і засухою (17 червня), що відповідає Глобальним цілям 14 і 15 («Збереження морських екосистем», «Збереження екосистем суші»)

День «Нуль дискримінації» (1 березня), що відповідає Глобальній цілі 5 («Гендерна рівність»).

Міжнародний день миру (21 вересня), що відповідає Глобальній цілі 16 («Мир та справедливість»).

Необхідно також:

- Дотримуватися візії та місії бібліотеки, проаналізувати основні групи користувачів;
- Передбачити послуги, адекватні очікуваним потребам користувачів, проаналізувати свою готовність для їх надання;
- Установити довготривалі цілі і короткострокові завдання.

Форми проведення інформаційно-просвітницьких, дозвільних заходів:

http://biblio-yarmarok.blogspot.com/p/blog-page_14.html

Також пропонуємо такі форми роботи:

Бібліошопінг — форма масового заходу, в ході якого один учасник заходу пропонує іншому учаснику «придбати» книгу з фонду бібліотеки прорекламувавши її.

Бук-слем (BOOK Slam) (від англ. slam — штовхання, витіснення одне одного) — змагання на кращу «рекламну компанію» по просуванню обраної книги, можливо з елементами музичної театралізації. Учасники діляться на декілька команд. Завдання команди полягає в тому, щоб якомога краще розрекламувати книжку. Головне, що команди отримують однакові книжки. І за окремий проміжок часу треба показати уміння донести до глядачів свої емоції і почуття. Таким чином, рекламна книжкова компанія повинна змусити купити, тобто прочитати книгу. Кращу рекламну книжкову компанію визначає журі, до складу якого можуть входити глядачі і бібліотекарі.

Геокешинг («geocaching», від грец. «Geo» — Земля, англ. «Cache» — тайник) — це захоплююча гра, в якій присутні: подорож, знаходження місця розташування заданих об'єктів, пошук інформації про об'єкти та відповідей на запитання.

Гурман-вечір — аматорів ... жанру — вечір, присвячений певному жанру літератури, підготовлений з урахуванням підкреслення («смакування») кращих сторін даного жанру.

Демотека — це місце (творчий куточок), де читачі можуть залишити свої власні роботи — «демки» в галузі музики,

літератури, фотографії, фільмів, графіки тощо, для того, щоб про них дізнався широкий загал.

Караван книг — захід, присвячений презентації декількох книг як однієї, так і різної тематики. Наприклад: караван новинок, караван забутих книг.

Книжковий дрес-код — форма масового заходу, на якому презентують саме ті книги, які можна вважати обов'язковою складовою іміджу сучасної людини.

Ностальгія — захід, розважально-публіцистичного характеру, присвячений минулому (наприклад, «книги, які користувалися популярністю в минулому», «що читали наші батьки», «незаслужено забуті книги» і т.д.).

Заходи, проекти з підтримки та розвитку читання (за рекомендаціями ДЦБ ім. О. Пушкіна):

Для дітей та підлітків:

- «З книжкою на лавці» - парковий проект;
- «Нам не жити одне без одного» (по роботі з громадськими об'єднаннями);
- «З книжкою на долоньці» (просування книги і читання серед дошкільнят);
- «Вчимося бути здоровими» (щодо формування здорового способу життя та профілактики шкідливих звичок);
- «Сонце на книжковій сторінці» (щодо організації читання дітей і підлітків в період літніх шкільних канікул);
- «В єдності минулого і сьогодення» (щодо збереження історико-культурної спадщини та самобутніх традицій народу);
- «Дрес-код для старої книги» (для класичних творів української та зарубіжної літератури в старій палітурці підбираються нові суперобкладинки з ілюстраціями, які так чи інакше відображають

зміст книги або представляють її головних персонажів (обкладинки підбираються з гумором);

- «Книга, або Рада Зоряного читача» - онлайн-проект;
- «Живий автограф» - зустрічі (онлайн) з письменниками;
- «На крилах Книги - в світ гри та творчості» тощо;

Для молоді:

- «Покоління NEXТ: книга або NET !?»;
- «Покоління NEXТ обирає ... читання!»;
- «Вголос» (проводиться у формі "вільного мікрофону");
- «Відкрита бібліотека»;
- «Бібліотека для молоді»;
- «Книги, які допомагають жити»;
- «Читає все село»;
- «Біла полка»: коло читання для сліпих і слабозорих користувачів;
- «Книга в кадрі»;
- «Класика в форматі 3D. Думай, дискутуй, дій» тощо;

Програми:

- «Дружить з книжкою дитячий садок»;
- «Разом з книжкою і іграшкою»;
- «Читання для душі і серця»;
- «Підлітковий меридіан»;
- «Школа радісного читання»;
- «Незнайома знайома класика»;
- «Подорож в країну Королеви Книги»;
- «Турбота»;
- «Сім'я біля книжкової полиці»;
- «До добра і розуміння відкриті»;
- «Збережи себе для життя»;
- «Разом в електронне століття: комп'ютерна грамотність для осіб з обмеженнями в життєдіяльності»;
- «Шлях до професії через бібліотеку!»;
- «Духовність. Моральність. Культура».

Конкурси для розвитку творчих здібностей і мотивації до читання;

- конкурс відгуків на прочитане, твір влітку (кращі з них розміщують на сайті, блозі, у соцмережах);
- конкурси читацьких скрайбінг-презентацій, буктрейлерів, відеороликів;
- конкурси читацьких відеороликів-мотиваторів читання. Приклад цьому - конкурс «Прочитай книгу про війну»;
- конкурс фанфіків «Придумай продовження або напиши свою історію про ...»;
- конкурси фотографій оригінальних сюжетів читання книг;
- конкурси творчих робіт (есе, оповідань на тему).

Рекомендуємо також статті з професійних видань:

Охріменко М. Культурні послуги – місцевій громаді// Бібліотечна планета. 2020. № 3. С. 7-9.

Уманець А. Формула успіху та розвиток інноваційних процесів у Білгород-Дністровській централізованій бібліотечній системі// Бібліотечна планета. 2020. № 3. С. 9-10.

Лук'янова О. Бібліотека європейського рівня в невеликому місті// Бібліотечна планета. 2020. № 3. С. 10-13.

Матеріали міжнародного проєкту «Твори культуру: бібліотечні інноваційні послуги» (ВГО УБА)

<https://library.chytomo.com/>

Працюємо у новому форматі: коротко про інноваційну модель діяльності публічної бібліотеки (за матеріалами ДЦБ ім. О. Пушкіна)

1. Основні поняття нового формату роботи:

Онлайн-робота (від англ. Online - на лінії, на зв'язку) - робота, доступна для широких мас населення, що використовує основні переваги Інтернету (швидкий зв'язок, повсюдну доступність і багатозадачність), перетворюючи їх сукупність в віртуальне робоче місце

Онлайн-захід - захід, що транслюється (розміщене) в інформаційно-комунікаційній мережі Інтернет, що має на увазі участь мінімум одного виступаючого в форматі відео або аудіо, а також має тривалість мінімум 30 хвилин (огляд, голосні читання - 30 хвилин; Віртуальна екскурсія або лекція - 40 хвилин).

Активність групи - пости, опитування, обговорення і інші «малі форми» спілкування з підписниками. Активність групи урізноманітнює спілкування з читачами і дозволяє надавати інформацію у різних форматах - пости, опитування, відеоролики, вікторини, репости і т.д.

План роботи в онлайн - план роботи в онлайн повинен бути максимально наближений до затвердженого і діючого плану роботи на 2021 рік, заходи якого необхідно адаптувати в онлайн-формат.

2. Приклади форматів онлайн-заходів:

Віртуальна лекція - захід, що включає в себе відеоряд і аудіодоріжку, створені співробітниками бібліотеки. Може складатися, як з цільної відеодоповіді на певну тему (співробітник в кадрі), так і включати в себе частину відео, слайдшоу, фотографії, фонову музику та інші елементи.

Відеоогляд - захід, що складається з демонстрації книг і розповіді про автора, сюжет твору, відгуків про книгу та іншу цікаву інформацію. Може складатися з об'єднання виступів кількох людей.

Голосні читання - захід, що складається з читання вголос тексту твору з подальшими коментарями читця і обговоренням прочитаного.

Гучні читання, як «мала форма», мають можливість розміщатися в соціальних мережах, а з'єднавши кілька коротких

відеороликів з гучними читаннями і додавши вступне слово можна змонтувати цілий онлайн-захід.

Віртуальна екскурсія - екскурсія, що відрізняється від реальної екскурсії віртуальним відображенням реально існуючих об'єктів. Можливе використання відео і фото, обов'язково авторське озвучування відеоролика.

Онлайн-виставка - відеоролик, що включає демонстрацію художніх робіт і авторський текст. Текст може розповідати, як про самі твори, так і про їх автора, техніку виконання робіт, напрямку і ін.

Репортаж (онлайн-зустріч) - зустріч-бесіда в форматі відеоконференції або прямого ефіру. Підходить для спілкування з письменниками, художниками, діячами культури і мистецтва.

Онлайн-конкурс - конкурс, що проводиться з використанням мережі Інтернет.

Квізи – розважальні, ігрові тести, невеликі вікторини

Ігри, кросворди, вікторини, веб-квести (забезпечують інтелектуальне дозвілля віддалених користувачів).

Флешбук - книжковий флешмоб в Інтернеті.

Пост - це інформаційний блок, розміщений користувачем в соціальній мережі, блозі, мікроблозі, форумі та ін.:

- до ювілеїв авторів - містять фото автора, біографію та ілюстрації його книг і обов'язково посилання на джерела, де можна познайомитися з його творчістю більш детально;
- реклама книги або журналу під рубрикою «Радимо почитати»
- коротка анотація з книги або про рубрики журналу і фото обкладинки;
- інформація про розгорнуті виставки в бібліотеці - фото виставки та невеликий її опис (розгорнуті виставки – це виставки з розділами, цитатами, ілюстраціями, текстом, відео-та аудіоматеріалами);
- інформація про нові книжкові та журнальні надходження;
- читацькі відгуки про книжки;
- книжкові рейтинги (рубрика «Книга на сьогодні», «Книга дня»);
- пости з цитатами з книг з посиланнями на їхні повні тексти;

- тематичні добірки за найпопулярнішими пошуковими запитами;
- віртуальні виставки.

Челендж (пер. з англ. «challenge» - «виклик»). Челендж з хештегом челенджу - жанр інтернет-роликів, в яких виконується завдання на відеокамеру і розміщується в мережі, а потім пропонується повторити своєму знайомому або необмеженому колу користувачів.

Тематика:

- відмова від соціальних мереж;
- щоденне читання 30 сторінок;
- кожен день – новий часопис;
- жодного дня без написаної сторінки тощо

Бліц-інтерв'ю - чудовий спосіб зустрітися з цікавими людьми і розширити свою аудиторію в соцмережах.

Відеоповідомлення про роботу бібліотеки та бібліотекаря.

3. **Обов'язкові вимоги до онлайн-заходів:**

В основі онлайн-заходів лежить авторський сценарій (текст) і відеоряд, підготовлений співробітниками бібліотеки. Онлайн-захід може складатися з об'єднання відео, фото, аудіо та інших матеріалів, але має являти собою єдиний файл. Для соціальних мереж захід може бути розбитий на частини.

В одному онлайн-заході можуть брати участь кілька співробітників і запрошених гостей. Для підготовки заходу також можуть бути залучені кілька співробітників: один готує сценарій і текст, другий зачитує текст на камеру, третій - монтує і пише супровідний пост у соціальній мережі.

Приклади онлайн-заходів:

Цикл відео-казок «Бібліоняня», «IZOOMітельні казки» (робота з обмеженою аудиторією)

«Сімейне читання» - читання вголос творів, цікавих усім членам сім'ї.

«Фантастична творчість» Відеорепортажі про художників, письменників, віртуальна виставка.

Відеолекторій «Небезпечно: вейпери поза законом» (Пізнавально-виховні бесіди з фахівцем про електронні сигарети)

БібліоSTREAM «Читаємо разом, читаємо вголос»

Online-конкурс фотографій «Читають всі: і малята, і звірята!» (запросити користувачів надіслати фотографію, як вони проводять своє дозвілля з книгою)

Онлайн-конкурс «Мій рейтинг книг» (написати відгук про кращу книгу, яку читач може рекомендувати для прочитання іншим).

Онлайн-конкурс «Голоса улюблених книг» (для участі в події необхідно вибрати уривок з улюбленого літературного твору - оповідання, роману, казки, вірша, записати аудіоролик в форматі mp3, тривалістю не більше 15 хвилин, і надіслати на конкурс).

Відео-конкурс на кращого читця казок «Читаємо казку»

Конкурс дитячої творчості «Мистецтво – це ми, мистецтво – це світ!» (прислати відеоролики в трьох номінаціях: вокальне, інструментальне та образотворче мистецтво - подати від учасника одну роботу на тему «Мое рідне місто» (природа, місто, людина).

Конкурс відеопрози «Літературні читання»

«ЧИСТОFEEST» - екологічна акція відеоробіт.

Мережева акція «Мама, тато і я - читаюча сім'я»

Web-марафон «Книжкове божевілля: 4 книги за місяць!» (Ця подія – захоплююча. Після того як учасник прочитає книгу, він повинен написати відгук і викласти його в соцмережі).

Онлайн-марафон сучасної поезії «Спрага до поезії», де свої твори читають поети, музиканти і театральні актори. Це поезія про кохання, життя та свободу. Можна читати власні вірші або вірші інших авторів, що припали до душі.

Комікс-марафон «Подорожі в коміксах» (Це лекції про комікси і майстер-класи, виставки коміксів, творчі майстерні, тощо).

Віртуальний книжковий марафон «Книжкова естафета сонячного літа»

Віртуальний оригамі-марафон «Оригамі разом з нами»

Онлайн-марафон читців «ХА-ХА-ХА-ХІ-ХІ-ХІ (діти читають веселі вірші)

Онлайн майстер-класи, які можна проводити, як самостійно бібліотекарям так і з залученням фахівців, партнерів, волонтерів, читачів.

Гурток, цикл «Ляльковий театр» (діти знімають відео і розміщують в соціальних мережах., як треба правильно одягати ляльку, як нею керувати, як вона повинна рухатися і т.д.).

ВИКОРИСТАЙТЕ також в роботі зі складання Плану роботи на 2021 рік календарі ювілейних та пам'ятних дат:

* «Ювілейні та пам'ятні дати на 2021 рік» (ОМВ ЦМПБ)

* «Календар знаменних та пам'ятних дат м. Краматорська на 2021 р.» (ІБВ ЦМПБ)

* «Календар знаменних та пам'ятних дат Донецької області на 2021 р.» (ІБВ ЦМПБ)

* Проектна діяльність бібліотек. Корисні веб-ресурси

1. Гранти [Електронний ресурс] : сайт Ресурсний центр ГУРТ: Інформуємо громадянське суспільство України. – Режим доступу : <https://gurt.org.ua/news/grants/> . – Назва з екрана.
2. Конкурси і гранти [Електронний ресурс] : сайт Громадські ініціативи України. – Режим доступу : <http://ngonetwork.org.ua/category/konkursy-ta-granty/> . – Назва з екрана.
3. Конкурси та гранти [Електронний ресурс] : сайт Громадський простір. – Режим доступу: <https://www.prostir.ua/category/grants/> – Назва з екрана.
4. Центр місцевої активності України [Електронний ресурс] : офіційний сайт Центру місцевої активності України. – Режим доступу : <http://www.lacenter.org.ua/> . – Назва з екрана.
5. Конкурси та гранти [Електронний ресурс] : сайт Відродження. – Режим доступу : <http://www.irf.ua/grants/contests/> . – Назва з екрана.
6. Агенція сталого розвитку ASTAR [Електронний ресурс] : офіційний сайт Агенція сталого розвитку ASTAR. – Режим доступу : <http://astar-agency.com/> . – Назва з екрана.

7. Програми проекти [Електронний ресурс] : сайт Українська бібліотечна асоціація. – Режим доступу : <https://ula.org.ua/255-programi-proekti> . – Назва з екрана.
  8. Гранти [Електронний ресурс] : сайт Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад. – Режим доступу : <http://vassr.org/grants> . – Назва з екрана.
  9. Велика ідея [Електронний ресурс] : сайт Велика ідея. – Режим доступу : <https://biggggidea.com/> . – Назва з екрана.
  10. Пошук гранту: як і де знайти гроші на власний проект [Електронний ресурс] : сайт Studway. – Режим доступу : <https://studway.com.ua/poshuk-grantu/> . – Назва з екрана.
  11. Гранти: щоденна шпаргалка грантошукачів [Електронний ресурс] : сайт «Захист» фонд громади міста Херсон. – Режим доступу : <http://zahyst.ks.ua/2015/06/granti-shhodenna-shpargalka-grantoshukachiv/> . – Назва з екрана.
  12. Гранти <http://zrda.org/grants/>
  13. Де шукати гранти дивіться ще й тут: <https://invest.kh.ua/ua/grants/how-to-get-a-grant/1248-de-shukati-sponsoriv-i-granti>
  14. Гарний матеріал щодо проектної діяльності і як написати заявку на грант <http://zounb.zp.ua/proektna-diyalnist-bibliotek-zaporizkoyi-oblasti>
- Творчої наснаги Вам та втілення усіх креативних проєктів!*

Допоміжні матеріали для складання планів роботи структурних підрозділів ЦСПБ на 2021 рік

I. Основні завдання та напрямки роботи публічних бібліотек на 2021 рік

- Головне завдання публічних бібліотек міста – забезпечення рівного доступу до інформації;
- Пріоритет діяльності публічної бібліотеки - клієнтоорієнтованість та просування читання;

- Продовження диверсифікації бібліотечних послуг і сервісів на основі моніторингу інтересів і запитів реальних і потенційних користувачів;
- Створення відкритого простору для громадських ініціатив і формування комунікативного середовища в традиційному і електронному вигляді для забезпечення соціальних потреб жителів міста;
- Сприяння адаптації в суспільстві користувачів з особливими фізичними потребами;
- Надання підтримки в подоланні тимчасових труднощів малозабезпеченим верствам населення: багатодітним сім'ям, людям літнього віку, безробітним, ВПО тощо;
- Використання ефективних форм бібліотечної роботи у досягненні «Цілей сталого розвитку: Україна»;
- Запровадження новітніх сервісів для залучення віддалених користувачів до бібліотечних заходів;
- Впровадження різних форм неформальної професійної освіти для підвищення рівня професійних умінь і навичок мешканців міста;
- Модернізація системи підвищення кваліфікації працівників бібліотек;
- Втілення в практику можливостей фандрейзингу та краудфандингу для реалізації сумісних з громадою проектів;
- Формування мережі партнерів публічної бібліотеки.

Сприяти інформаційній підтримці:

*** державних національних програм:**

- Концепція якісних змін бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України (до 2025 року) та Стратегія розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року;
- Довгострокова стратегія розвитку української культури;
- Державна цільова національно-культурна програма створення єдиної інформаційної системи «Бібліотека – XXI»;
- **Цілі сталого розвитку: Україна (2016-2030) – Національна доповідь:**

Сприяти інформаційній підтримці:

** обласних програм:*

- * Програма економічного і соціального розвитку Донецької області на 2019 рік та основні напрями розвитку на 2020 і 2021 роки;
- * Регіональна цільова програма розвитку фізичної культури і спорту в Донецькій області на 2017-2021 роки
- * Регіональна програма формування та розвитку екологічної мережі в Донецькій області на період 2019-2022 роки;
- * Регіональна програма моніторингу стану довкілля в Донецькій області. 2020-2024 роки;
- * Міжвідомча регіональна програма «Екологічна просвіта та інформування для сталого розвитку Донеччини на 2020-2025 роки»;

Джерело: <https://dn.gov.ua/ua/ekonomika/programi-rozvitku-reg>

** міських програм:*

- Програма розвитку фізичної культури та спорту на 2017 – 2021 роки;
- Програма "Краматорськ – комфортне та безпечне місто" на 2018 – 2023 роки;
- Програма розвитку культури і туризму на 2019 – 2021 роки;
  - Програма благоустрою міста Краматорська на 2020-2024 роки;

** Державний конкурс:*

- * Конкурси Міністерства культури України та УБА: «Краща бібліотека року 2020»;
- * Конкурси НБУ для дітей:
  - Всеукраїнський конкурс дитячої творчості «Незалежна і єдина, будь навіки, Україно!» (до 30-річчя Незалежності України); (Спільно з Національною спілкою художників України) (лютий – серпень);

- Всеукраїнський конкурс дитячого екомалюнку «Книга і діти, екологія і Світ» (Спільно з Національною секцією Міжнародної ради з дитячої та юнацької книги ІВВУ та Українською асоціацією працівників бібліотек для дітей) (лютий – травень);
- Всеукраїнський онлайн-конкурс дитячого малюнку до 25-річчя Конституції України «Я і мої права» (спільно з Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та Національною академією образотворчого мистецтва і архітектури) (березень – червень);
- Всеукраїнський дитячий літературний конкурс «Творчі канікули» (спільно з Національною спілкою письменників України) (червень-вересень);
- Всеукраїнський онлайн-марафон «Україна – це я. Україна – це ти» (до 30-річчя Незалежності України) (серпень);
- Всеукраїнський конкурс «Лідер читання» (ДЦБ, б-ф №19) (червень-серпень);

* Обласний конкурс:

- Конкурс для юних читачів «Я – майбутнє Донеччини» (організатори конкурсу управління культури і туризму Донецької обласної державної адміністрації, комунальний заклад культури «Донецька обласна бібліотека для дітей») (квітень- серпень);
- Конкурс «Краща бібліотека Донеччини – 2021: сучасні культурні послуги» (організатори конкурсу управління культури і туризму Донецької обласної державної адміністрації, комунальний заклад культури «Донецька обласна бібліотека для дітей») (серпень – вересень);
- Міжрегіональний захід (форум) до Всеукраїнського дня бібліотек (організатори конкурсу управління культури і туризму Донецької обласної державної адміністрації, комунальний

заклад культури «Донецька обласна бібліотека для дітей» (вересень);

* Міжнародні Десятиріччя:

- 2013 – 2022 роки – Десятиліття зближення культур;
- 2014 – 2024 рр.- Десятиліття стійкої енергетики для всіх;
  - 2016 – 2025 роки – Десятиліття дій Організації Об'єднаних Націй з проблем харчування;
  - 2021-2030 роки - Десятиліття відновлення екосистем;

• За ініціативи ЮНЕСКО:

- щорічно відзначається Міжнародний тиждень медійної грамотності (листопад);
  - 2021–2030 – Міжнародне Десятиліття науки про океан в інтересах сталого розвитку
  - м. Тбілісі (Грузія) – Всесвітня столиця книги 2021 року

* ООН оголосила 2021 рік:

- * Міжнародний рік творчої економіки для сталого розвитку;
- * Міжнародний рік овочів та фруктів;
- * Міжнародний рік миру та довіри;

- **Кабінет Міністрів України** ухвалив розпорядження щодо підготовки та відзначення у 2021 році 100-річчя Національної академії внутрішніх справ;

* Президентом України проголошено 2021-й рік:

- Десятиріччя української мови 2018–2027 рр.;
- 2020–2021 – навчальний рік оголошено Роком математичної освіти в Україні

*Значимі події України 2021 року, що відзначатимуться на державному рівні:

- Відзначення 100-річчя подій Української революції 1917–1921 років та вшанування пам'яті її учасників на період до 2021 року;

- Також відзначатимуться ювілеї:
150-річчя від дня народження Лесі Українки
(Постанова Верховної Ради України від 8 лют. 2018 No 2286- VIII);
150-річчя від дня народження Василя Стефаника
(Постанова Верховної Ради України від 18 черв. 2020 р. No 732-IX)

1.1. Бюджет робочого часу:

Кількість робочих днів для читачів у 2021 році складає:

- ЦМПБ, бібліотека ім. А.Чехова *працюють без вихідних* – **354** дні;
- ДЦБ ім. О.Пушкіна, філ. № 19 *працюють з одним вихідним днем* – **302** дні;
- бібліотеки-філії №№ 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 18 – *два вихідних* – **250** днів (там, де працює один бібліотекар – 24 кал. дні – щорічна відпустка)

* Витрата робочого часу на одного робітника в рік становить:

1994 години - 192 години (основна відпустка) – 48 годин (у середньому додаткова відпустка згідно колективного договору) – 40 годин (тимчасова непрацездатність) = **1714** годин.

Загальний фонд робочого часу ЦСПБ на 2021 рік складає **138834** години.

II. Планові показники по обслуговуванню на 2021 рік

III. Організація бібліотечного обслуговування

3.1. Діяльність з просування книги та читання, позиціонування та реклама послуг публічної бібліотеки

1. Організувати рекламні кампанії:
  - Флешмоб «Як пройти до бібліотеки?»;
  - Промоакція «Читаємо разом»;
  - Проведення лотерей, конкурсів, вікторин;

2. Надання інформації до ЗМІ – кількість;
3. Застосування фірмового стилю у внутрішньому оформленні приміщення;
4. Продовжити ведення :
  - альбомів, фото літописів, порт фоліо тощо;
5. Розробити й видати:
  - постер у місті «Читати – це стильно»;
  - сувенірну рекламну продукцію;
  - друковану інформаційно-рекламну продукцію;
  - розробка уніформи для персоналу;
6. Комплексні форми просування книги і читання:
  - Дні відкритих дверей; День читацьких задовольень; День літературного гурмана; День літературних ігор; День книг-іменників;
  - Бібліоніч «Бібліотека нині – більш ніж бібліотека» – соціокультурна акція;
  - Інтернет-конкурс для читачів усіх вікових категорій «Найуважніший читач бібліотеки»;
  - Віртуальна казкаря для малюків та їх батьків «Книжки на добраніч»;
  - Молодіжні вуличні флешмоби «Відкрий свою книгу», «Хвилина читання»;
  - Година роздумів для батьків «Що читають наші діти?»;
  - Бук-слем – змагання на кращу «рекламну компанію» по просуванню обраної книги;
  - Креатив-конкурс «Молоде обличчя читаючої країни» тощо.

- *Всеукраїнський тиждень дитячого та юнацького читання «Добрим книгам – добрий день!» (22.03-28.03)*

Заходи до Всеукраїнського дня бібліотек:

**Тиждень популяризації бібліотек та бібліотечної професії
«Змінюйтесь і зростаєте разом з бібліотекою» (24.09 – 30.09)*

***Тиждень «Медійно та інформаційно грамотне місто»
(17.11 – 23.11)**

Рекомендуємо:

- відеоподорож «Стоп, фейк!»;
- медіазаняття «Як не заблукати у різноманітному світі джерел інформації?»; «Сходинки до медіаграмотності»; «На теренах Інтернету»; «Я у медіапросторі - «Джерела отримання інформації»;
- медіа-презентація «Ураган на ім'я Інтернет»;
- диспут «Інтернет – твій друг чи ворог?» тощо.

Актуальними залишаються:

- ***«Практична медіаграмотність. Посібник для бібліотекарів»***

<http://aup.com.ua/books/mbm/>

- ***Підбірка актуальних ресурсів з медіа грамотності***

<https://gurt.org.ua/articles/42722/>

Корисні ресурси, що допоможуть Вам краще підготуватися, можна знайти на порталі Української бібліотечної асоціації, ЮНЕСКО, громадських і медійних організацій, зокрема IREX, Академії української преси та ін.

3.2. Реалізація маркетингової концепції діяльності ЦСПБ

3.2.1. Вивчення соціокультурного оточення потенціальних та реальних користувачів

Прийняти участь у:

- Всеукраїнські соціологічні та моніторингові дослідження:
  - * «Краща книга року — 2021»;
- Загальносистемне соціологічне дослідження «Зміни в бібліотеці на вимоги часу: думка громади» - 1-2 кв.;
- Он-лайн опитування «Можливість та якість надання бібліотеками доступу користувачам до послуг електронного урядування» - 3 кв.;

- Бліц-опитування «Віртуальні заходи бібліотеки і потреби користувачів» - 4 кв.;

* Організувати поза стаціонарне обслуговування користувачів за допомогою:

- бібліотечних пунктів – кількість;
- книгоношення – кількість;
- виїзних читальних залів, залів періодики – кількість;
- читаючих майданчиків, скверів тощо – кількість;

3.2.2. Творчі акції. Проєкти. Програми. Конкурси. Заходи з популяризації літератури

Пропонуємо:

Акції:

- «Ви ще не читаете – тоді ми йдемо до вас!»; «Ти – мені, я - тобі» (обмін книгами); «Читай, я буду слухати!» (для молодих батьків);

Проєкти:

- УБА – діяльність пунктів доступу громадян до офіційної інформації (ПДГ) (ЦМПБ, б-ф № 6, 8, 17);
- Проєкт Української бібліотечної асоціації “*Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках*” (за підтримки Європейського Союзу (програма «Еразмус+»)) – діяльність Пункту європейської інформації (ЦМПБ);
- Проєкт програми «Бібліоміст» - «Інформаційно-дозвільний центр підтримки та розвитку молоді «Будуємо майбутнє разом» (ЦМПБ);
- Проєкт програми «Бібліоміст» та фестивалю Docudays UA – «Кіноклуб медіапросвіти з прав людини Docudays UA» (б-ф № 6);

Програми:

- ЦМПБ - «Кидай все та читай»;
- ДЦБ ім. О. Пушкіна - «Місто читає дітям»;

Місячник популяризації літератури:

- «Україно рідна! Ти є вічність!» (до 30-річчя Незалежності) - **01.08 – 31.08;**

Декади:

- «Соборність і злагода – умови процвітання України» - **20.01 – 29.01;**
- «Природа, що поруч із тобою!» - **21.04-30.04;**
- «Мій рідний край – моєї долі оберіг» - **17.09-26.09;**
- «Мова людини – головний скарб нації» - **05.11-14.11;**

Тижні:

- Всеукраїнський тиждень дитячого читання «Добрим книгам – добрий день!» (**22.03-28.03**);
- «Вогонь війни у пам'яті навічно» - **04.05 - 10.05;**
- «Найміцніший кордон – Конституція України» – **24.06 – 30.06;**
- «Змінюйтесь і зростаєте разом з бібліотекою» - **24.09 – 30.09;**
- «Медійно та інформаційно грамотне місто» (Міжнародний тиждень медійної та інформаційної грамотності) – **17.11 – 23.11;**
- «Мої права в моїй державі» (всеукраїнський тиждень популяризації правових знань) - **08.12- 14.12;**

Читання:

- **Красознавчі читання** «Донеччино, Донеччино, земний тобі уклін!» - (січень - грудень);
  - *звернути увагу на знаменні дати та події в календарях знаменних дат на 2021 рік по Краматорську та Донецькій області в цілому!*
- **Шевченківські читання** «Шлях Кобзаря – це шлях народу» (січень - грудень);
- **Лесині читання** «Вогонь її пісень не згасять літ» (до 150-річчя з дня народження Лесі Українки 25 лютого 2021 р.) (січень-грудень);
- **Екологічні читання** «Бережімо планету для нащадків» (січень – грудень);

3.3. Соціокультурна діяльність

3.3.1. Національно-патріотичне виховання, утвердження української громадянської ідентичності, формування патріотичної свідомості населення

*Відзначення подій Української революції 1917-1921 рр. (100-річчя)

Цикл заходів «Українська революція: події, факти, коментарі»

- Історичний екскурс «Українська революція: головні події, постаті»;
- Година історичної пам'яті «Утворення Збройних Сил України»;
- Інтернет мандрівка «Кольори та мелодії української держави»;
- Конкурс поезії «Поетика революції»;
- Інтерактивна гра «Україна – моя країна» (створення карти чи панно);
- Гра-подорож «Експонати розповідають» (віртуальна подорож історичними музеями);
- _ Біографічні розвідки, караван історій, інформаційні повідомлення тощо;

1. До Дня Соборності України:

- Декада «Соборність і злагода – умови процвітання України » (20.01 – 29.01);

2. До Дня пам'яті героїв Крут:

Цикл заходів «Понад усе вони любили свій коханий край»

- Тематична розкладка «Юні оборонці Батьківщини»;
- Година історичної правди «У вінок пам'яті Героям Крут»;
- Пізнавальний кінозал «Пам'ятаємо про Крути»;

- Бесіда-огляд «Трагедія Крут: крізь призму минулого і сучасного»;

3. До Дня незалежності України

- Місячник «Україно рідна! Ти є вічність!» (30 років Незалежності) **(01.08-31.08)**
- Гра-вікторина «Мій рід, моя Батьківщина – це все моя Україна!»;
- Літературно-художній вернісаж «Митці про Україну»;
- Відео урок «З днем народження, Україно!»;
- Квест «Авангард українських письменників»;
- Відео екскурсія «Відкриваємо Україну»;

4. До Дня захисника України: (14.10)

Цикл «Тепло серцець – захисникам України»

- Година національної гідності «Українське козацтво – наша гордість і слава»;
- Козацькі забави;
- Патріотична година «Життя – Україні, честь собі»;
- Виставка-інсталяція «Козацькі вожді України»;
- Історико-літературна гра “Їхали козаки книжковими сторінками”;
- Квест «Будьмо достойні козацького роду»;
- Вікторини: «Від козака-малюка до захисника України»;
- “Чи знаєш ти історію українських козаків” тощо;
-

5. До Дня Гідності та Свободи – 21.11

Цикл заходів:

«Прагнення до свободи – вчора, патріотизм і нездоланність – сьогодні, гідна Україна – завтра»

- Відео –перегляд «Ми не зганьбили славу наших предків, нових героїв дали небесам»;
- Виховна година «День гідності і свободи»;
- Патріотична мозаїка «Вірші, написані Майданом»;

- Мультимедійна хроніка "Я обіцяю пам'ятати Вас";
- Година пам'яті «Майдан гідності – нескорені герої»;
- Інформаційна година «Майдан. Пробудження гідності нації»;

6. До Дня пам'яті жертв голодоморів:

Цикл заходів: «Не згасне в серці пам'яті свіча»;

- зустріч-реквієм «Голод 33-го – біль душі і пам'ять серця»;
- вечір пам'яті «Чорна тінь голодомору»;
- відео – спогад «Про Голодомор на Україні 1932-1933 років»;

3.3.2. Українська мова, культура, література

- **Шевченківські читання «Шлях Кобзаря – це шлях народу» (березень);**
- **Лесині читання «Вогонь її пісень не згасяє літ» (до 150-річчя з дня народження Лесі Українки 25 лютого 2021 р.) (січень-грудень);**

- **До Міжнародного Дня рідної мови (21.02)**

Цикл заходів «Мова кожного народу неповторна і - своя»

- **До Всесвітнього дня письменника (03 березня)**

Цикл заходів «Великі думки, що виходять із серця»

- **До Дня української писемності і мови**

Цикл заходів «Там, де живе рідна мова, живе український народ»

* **Декада «Мова людини – головний скарб нації» (05.11 – 14.11);**

* **Цикл «Релігійні та народні свята»**

- Уроки духовності;
- Екранізація фольклорних свят;
- Уроки та вечори народознавства тощо;

3.3.3. Соціальна підтримка інвалідів, малозабезпечених верств населення. Ветеран

Міжнародний день боротьби за права інвалідів (05.05);

- Міжнародний день людей похилого віку, День ветерана (01.10);
  - Міжнародний день інвалідів (03.12);
  - Обслуговування на дому;
  - Організація курсів з навчання літніх людей комп'ютерної грамотності, залучення їх до реалізації соціальних проектів разом з бібліотекою тощо;
  - Цикл вшанування воїнів-інтернаціоналістів «Подвиг, біль, пам'ять»;
- * **Тиждень** «Вогонь війни у пам'яті навечно»;
- До Дня визволення м. Краматорська (06.09), України (28.10) від фашистських загарбників;

3.3.4. «Молодь. Діти. Сім'я»

Це важливо!!! - «Перезавантажуємося заради молодого користувача!»:

- Мотивація до читання;
- Бібліотечні проєкти як інструмент комунікації молоді та бібліотеки;
- Сучасні формати промоції книг серед молоді (наприклад, аудіопідкасти; веб-застосунки та он-лайнні сервіси);
- Молодь в умовах інформаційного шуму в Інтернеті (*непотрібна, невчасна інформація, що заважає споживачу сприймати іншу – відповідну його запитам*);

Профорієнтація в сучасному форматі

- Інформаційно-ігровий марафон "Від ринку праці – 2021 до ринку праці – 2030";
- Профорієнтаційна зустріч "Виклик вітчизняним вишам" – аргументи на користь навчання вдома;
- Інформаційна година "Абітурієнту - 2021";
- Зустріч «Як увійти в Ай-ті через бібліотеку»;

- Інтерактивні ігри для старшокласників «Вибір у твоєму житті»;
- Фестиваль прикладних професій тощо;

Толерантність – потреба сьогодення (до Міжнародного дня толерантності – 16 листопада)

«Книгу в сім'ю - сім'ю в бібліотеку»

- Сімейні турніри «Це ми вміємо – а ви?»;
- Вільна сімейна трибуна «Роздуми про прочитане»;

«Діти»

(на допомогу позакласному читанню; літні читання; до Міжнародного дня захисту дітей)

- Літні читання «Канікули без книги – літо без сонця»; «Літо, книга, я – друзі!»;

3.3.5. «Правова культура як важливий елемент правової системи України»

Цикл заходів «Бібліотека і правова освіта: час нових підходів»

Тиждень «Найміцніший кордон – Конституція України» - 24.06-30.06;

- День Державного прапора України – 23.08;

Тиждень «Мої права в моїй державі» - 08.12-14.12;

Робота ПДГ, блоги тощо;

3.3.6. Популяризація світової історії, культури, літератури

Цикл «Знаменні дати діячів історії, культури, літератури, мистецтва»

- ***День слов'янської писемності і культури***

- Цикл «Співробітництво Україна – НАТО як каталізатор реформ»
- Цикл до Дня Європи «Все про Європу в бібліотеках»

* Робота Пункту європейської інформації в ЦМПБ

3.3.7. Розвиток бібліотечного краєзнавства. Розвиток культур національних меншин

- **Краєзнавчі читання «Донеччино, Донеччино, земний тобі уклін!» (січень - грудень)**
  - Робота сектора краєзнавства ЦМПБ;
  - Робота бібліотеки ім. В. Маяковського як центру краєзнавства;
  - Продовження роботи над електронною «Енциклопедією відомих людей Краматорська» (на сайті ЦМПБ);

Заходи:

- до річниці визволення м. Краматорська від фашистських загарбників;
- до Дня визволення міста 05.07.2014 р.;
- до Дня міста;
- бібліотечне обслуговування етнічних груп у місті;

3.3.8. Участь бібліотек в реалізації регіональних та місцевих програм

1. **Формування екологічної культури населення міста**

- **Екологічні читання** «Бережімо планету для нащадків» (січень – грудень);
- **Декада** популяризації літератури «Природа, що поруч із тобою!» - 21.04-30.04;
- Створення офісу екологічної освіти мешканців міста – ЦМПБ;
- Школа ековолонтерів як засіб екологічної освіти – ЦМПБ;

2. ***Популяризація здорового способу життя серед різних категорій населення, профілактика негативних звичок. Програма «Краматорськ – комфортне та безпечне місто»***

*Цикл заходів: «Від здоров'я людини - до здоров'я планети»;

*Всесвітній день боротьби зі СНІДом (1 грудня); Всесвітній день боротьби з тютюнопалінням (31 травня); Міжнародний день боротьби з курінням (кожен третій четвер листопада); Міжнародний день боротьби зі зловживання наркотиками і їх незаконним обігом (26 червня); Всесвітній день здоров'я (7 квітня);

- Акція «Молодь проти СНІДу»;
- Інтернет-урок «Як прожити довго молодим і здоровим»;
- Круглий стіл «Чи є місце шкідливим звичкам у моєму житті?»;
- Година-роздум «Світло згаслих зірок: алкоголізм, наркотики»;

3.3.9. Розвиток творчих здібностей та хобі інтересів відвідувачів бібліотек

- * Робота гуртків, клубів, творчих об'єднань, виставки творчих робіт тощо.

IV. Розвиток та збереження ресурсів бібліотеки

4.1. Комплектування фонду бібліотеки на різних носіях інформації

- * Проводити вивчення читацького попиту для якісного формування бібліотечного фонду

4.2. Обробка видань

4.3. Вивчення складу та використання бібліотечного фонду

Загальносистемне:

- вивчення стану фонду статистичним методом за 2020 рік (січень 2021 р.);
- вивчити незадоволений попит користувачів на друковану продукцію та видове урізноманітнення бібліотечного фонду з урахуванням потреб відвідувачів бібліотеки – (IV кв. 2021 р.);
- вивчення використання фонду періодичних видань (IV кв. 2021 р.);

4.4. Збереження бібліотечного фонду

Здійснити переоблік бібліотечних фондів:

- Бібліотека ім. С. Єсеніна – I кв.
- Бібліотека ім. Л. Українки – II кв.
- Бібліотека ім. У. Громової – III кв.
- Бібліотека ім. П. Мирного – IV кв.
- перевірки цінної літератури – бібліотеки-філії № 6 та № 7 – II кв.

V. Інформаційне та довідково-бібліографічне обслуговування.

Інформатизація бібліотечних процесів

5.1. Інформаційні ресурси. Інформаційні пошукові системи

* *Формування та розвиток електронних ресурсів:*

- «Електронний каталог» (доповнення, редагування) – обсяг;
- ЕБД «Край», «Місьцеве самоврядування» (доповнення, редагування) – обсяг;
- Повнотекстові ЕБД: (назви);
- Тематичні електронні папки: (назви);

- Фактографічні ЕБД: (назви);
- Адресно-фактографічні ЕБД (краєзнавчі): (назви);
- Збереження баз даних забезпечуватиметься шляхом копіювання інформації з:
  - БД «Читач», «ЕК», «Періодика», «Край», «Місцеве самоврядування» (під час оновлення надходжень) на зовнішній носій і в архів на сервері – щоденно (ЦМПБ);
  - з АРМ «Секретар», «Документи ЦСПБ» важливої інформації в архів на сервері ЦМПБ – один раз на рік;

* Впровадження АІБС ІРБІС в бібліотеках ЦСПБ:

- надання консультаційної допомоги щодо встановлення і настроювання ПЗ АІБС ІРБІС – за необхідності;
- навчання користувачів АІБС ІРБІС роботі з експорту та імпорту старих і нових БД – за необхідності;
- резервування і відновлення даних в АІБС ІРБІС – щомісяця;
- Надавати консультаційну допомогу в:
- налагодженні ПЗ на бібліотечних АРМ – за замовленнями;
- встановленні ОС на бібліотечних АРМ і підключенні периферійних пристроїв – за замовленнями;
- налагодженні АРМ користувачів ІРБІС – за замовленнями;
- створенні і наповненні бібліотечних сторінок в соціальних мережах – за замовленнями;

* Адміністрування та супроводження локальної комп'ютерної мережі (ЛКМ):

- підтримка та удосконалення ЛКМ в ЦМПБ, ДЦБ, бібліотеках-філіях;
- забезпечення якісної роботи бібліотечних АРМ шляхом підтримки та оновлення ліцензійного ПЗ;
- підтримка безперервної роботи клієнтських місць АІБС ІРБІС;
- під'єднання до сервера «ІРБІС» нових клієнтських місць АІБС ІРБІС;
- системне адміністрування АРМ ЦМПБ;

- архівування та збереження інформації бібліотечних БД в локальній мережі – щомісяця;
- забезпечення захисту інформації в ЛКМ, на машинних носіях АРМ шляхом встановлення антивірусного ПЗ і своєчасного оновлення;
- створення резервної копії бібліотечної програми і збереження даних на серверній АРМ;
- редагування розділів «Відеоматеріали», «Фото» на сервері ЦМПБ;
- видалення тимчасових файлів і чистка жорстких дисків і реєстру АРМ ЦМПБ – щомісяця;

* Адміністрування та розвиток веб-сайту ЦМПБ, ДЦБ ім. О. Пушкіна, бібліотечних блогів, сторінок бібліотек в соціальних мережах (розписати роботу)

- *Робота Центру вільного доступу до Інтернету ЦМПБ:*
- *Робота з Web-сайтом ЦМПБ www.lib-krm.org*
- *Робота на сайті «Об'єднаної віртуальної довідкової служби» (<http://www.chl.kiev.ua>)*
- *Робота Інтернет-центру ДЦБ ім. О. Пушкіна:*
- *Робота з Web-сайтом ДЦБ ім. О. Пушкіна <http://book-house.org>*

5.2. Впровадження та розвиток інформаційних технологій для задоволення потреб користувачів

* Продовжити:

- здійснення пошуку тематичної інформації в Інтернет за замовленням – (показати загальний обсяг – наприклад 450);
- робота зі складання тематичних веблітографічних списків – кількість списків;
- надання консультативної допомоги користувачам при роботі в Інтернет, пошуку інформації – кількість консультацій;

- обробка бібліотечної електронної пошти, здійснювати зворотній зв'язок – кількість загальна;
- виконання віртуальних довідок – кількість;
- здійснювати електронну доставку документів – кількість відправлень.

* Надання консультаційної допомоги:

- для проходження ЗНО;
- в системі електронних дошок оголошень;
- для дистанційного навчання;
- для спілкування в соціальних мережах;
- для оформлення в дошкільні заклади дітей;
- в системі «Електронний щоденник» тощо;
- продовжити навчання незахищених верств населення основам комп'ютерної грамотності (груп).

* Організація тренінгів з:

* Е-урядування:

- продовжити навчання користувачів основам електронного урядування (кількість тренінгів).

* Е-демократія: (кількість тренінгів):

- знайомство з державною системою електронних звернень громадян до органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- допомога в пошуку роботи на єдиному порталі Державної служби зайнятості;
- подання скарг або звернень до органу пенсійного фонду України;
- доступ до особових рахунків комунальних служб та оплата комунальних платежів;
- звернення громадян до міського голови через електронну приймальню;
- доступ до нормативних актів Краматорської міської ради.

* ***Е-освіта:***

- огляд сайтів навчальних закладів, що надають послуги дистанційної освіти;
- можливості електронного подання заяви на вступ до навчальних закладів;
- можливості всеукраїнської освітньої мережі «Щоденник.ua»;
- використання Інтернет-ресурсів для підготовки до ЗНО і пробного тестування.

* ***Е-культура:***

- знайомство з електронними ресурсами бібліотек міста (доступ до ЕК);
- замовлення електронних документів он-лайн через електронні сервіси бібліотек України;
- можливості замовлення квитків на концерти, вистави, кіносеанси в закладах культури України;
- знайомство з електронними бібліотеками тощо.

* ***Е-комерція:***

- резервування та придбання проїзних пасажирських документів;
- можливості використання послуг інтернет-магазинів, аптек;
- електронна бухгалтерська звітність;
- поштові перекази, платежі, повідомлення на сайті «Укрпошти» тощо.

* ***Виконання довідок за допомогою ресурсів Інтернету і власних БД – загальна кількість.***

* ***Використання презентаційних пакетів з метою реклами електронних продуктів, наприклад:***

- портал державних послуг: зміст і структура
- електронні сервіси житлово-комунальної сфери

- послуги охорони здоров'я онлайн
- електронні послуги недержавних організацій тощо.

* **«Бібліотека і влада: інформаційне забезпечення»**

- Інформаційні потреби користувачів будуть задовольнятися шляхом поповнення власних БД: (перелік);
- За допомогою електронних ресурсів підготувати і провести: (презентації місцевих ресурсів, он-лайн огляди тощо);
- Діяльність пункту доступу громадян до офіційної інформації (ПДГ) - (план на рік, з кількісними та якісними характеристиками).

* **Продовжити роботу з модернізації та технічної підтримки комп'ютерного парку (конкретизувати, що саме необхідно, в реальних обсягах).**

5.3. Документні ресурси. Довідково-бібліографічний апарат

* **Система каталогів і картотек.**

- Продовжити ведення: (перелік усіх каталогів, картотек, плановий обсяг їхнього поповнення, кількість нових рубрик тощо);
- Продовжити ведення тематичних папок-дос'є тощо (конкретизувати).

5.4. Система довідково-бібліографічного обслуговування:

- здійснювати довідково-бібліографічне обслуговування користувачів відповідно до їх запитів (кількість довідок);
- провести вивчення інформаційних потреб користувачів за допомогою аналізу виконаних бібліографічних довідок – 2 рази на рік.

Провести:

- дні інформації, у тому числі і про нові надходження (кількість);

- інформаційні години, огляди тощо;
- наочне оформлення (рекламні виставки нових надходжень тощо).

-

* Здійснювання індивідуального та групового інформування:

- кількість абонентів індивідуальної інформації;
- кількість повідомлень для абонентів індивідуальної інформації;
- кількість абонентів групової інформації;
- кількість повідомлень для абонентів групової інформації.

* Формування інформаційної культури користувачів:

Провести: (бібліоквести, бібліотечні уроки, бесіди-консультації, бібліографічні ігри тощо).

* Створення джерел бібліографічної інформації.

Підготувати і видати: (бібліографічні досєє до ювілеїв письменників, краєзнавців; списки про нові надходження; тематичні бібліографічні огляди в ЗМІ; рекомендаційні списки літератури; інформаційні буклети краєзнавчої тематики; інформаційні листки тощо).

* Інформаційно-бібліографічна підтримка запитів користувачів з краєзнавства (робота сектору краєзнавства ЦМПБ та краєзнавчої бібліотеки ім. В. Маяковського)

VI. Партнерство і співробітництво

6.1.Продовжити розвиток соціального партнерства шляхом координації роботи та співпраці з громадськістю:

- Формування мережі соціального партнерства: органи влади, місцеві співтовариства, партнерство з волонтерами, економічне партнерство, творчі спілки, об'єднання, бібліотеки Краматорська тощо.

- Організація обміну досвідом з публічними бібліотеками різних регіонів України та іноземними бібліотеками.

ВІІ. Професійний розвиток бібліотекарів

7.1. Рада при директорі

План роботи Ради при директорі централізованої системи публічних бібліотек на 2021 рік

№ п/п	Тематика	Терм. викон.	Хто готує	Відповідальний
1	2	3	4	5
1.	Підсумки роботи централізованої системи публічних бібліотек м. Краматорська за 2020 рік та перспективи 2021 року	11.02	Помоз О.Г.	Помоз О.Г.
1.1.	Підвищення рівня екологічної освіти та культури користувачів центральної міської публічної бібліотеки	11.02	Мельник Л.М. Кириленко Т.М. Хіміч О.В.	Помоз О.Г.
1.2.	Виконання Рішення №8 Ради при директорі від 18.06.2020 р. (бібл.-філ. № 19 ім. М.Рибалка)	11.02	Шпіт Л.М. Лобанова Н.А.	Помоз О.Г.
2.	Робота бібліотек в он-лайн форматі для користувачів під час пандемії (ДЦБ ім. О.Пушкіна, бібл.-філ. № 12 ім. П. Мирного)	18.03	Якименко Н.І. Лісіченко О.М. Єрмолова С.П.	Помоз О.Г.
2.1.	Виконання Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» бібліотекою-філією № 6 ім. Т.Шевченка	18.03	Левченко О.О. Ревська О.М. Подпала І.І. Садова С.І.	Помоз О.Г.
2.2.	Виконання Рішення № 4 Ради при директорі від 19.03.2020 р. (бібл.-філ. № 3 ім. В.Короленка)	18.03	Хіміч О.В. Кузьменко В.В.	Помоз О.Г.
2.3	Виконання Рішення № 6 Ради при	18.03	Азарова Т.М. Кузьменко	Помоз О.Г.

	директорі від 18.06.2020 р. «Практичні аспекти використання ігрових технологій у роботі з користувачами бібл.-філ. № 2 ім. В.Маяковського»		А.М.	
3.	Про ефективність роботи бібліотеки-філії № 13 ім. І.Франка за 2020-2021 рр.	22.04	Груш Н.В. Кириленко Т.М.	Помоз О.Г.
3.1.	Виконання Рішення № 11 Ради при директорі від 18.06.2020 р. «Інструкції з обліку основних показників он-лайн діяльності публічних бібліотек ЦСПБ» (бібл.-філ. № 8 ім. М.Светлова, ЦМПБ відділ обслуговування, інформаційно-бібліографічний відділ)	22.04	Шульцева Н.А. Коротких О.М. Фалько О.А.	Помоз О.Г.
3.2.	Виконання Рішення № 9 Ради при директорі від 18.06.2020 р. «Практика залучення позабюджетних коштів шляхом надання додаткових платних послуг, спонсорська допомога бібліотеки-філії № 7 ім. М.Некрасова»	22.04	Горлова О.М. Потоцька Т.М.	Помоз О.Г.
4.	Розширення інформаційних послуг на основі удосконалення інноваційних форм та методів роботи з користувачами (бібл.-філ. № 17 ім. А.П.Чехова)	03.06	Безсмертна О.В. Щукіна М.Ф. Тимохіна О.С.	Помоз О.Г.
4.1.	Виконання Рішення № 7 Ради при директорі від 18.06.2020 р. (бібл.-філ. № 5 ім. У.Громової)	03.06	Фалько О.А. Осадчук В.П.	Помоз О.Г.
4.2.	Забезпечення збереження бібліотечних фондів в бібліотеці-філії № 18 ім. С. Єсеніна	03.06	Кириленко Т.М. Белостоцька С.І.	Помоз О.Г.
5.	Популяризація періодичних видань	09.09	Подпала І.І.	Помоз О.Г.

	для забезпечення інформаційних потреб користувача (зал періодики ЦМПБ, бібл.-філ. № 9 ім. М.Коцюбинського)		Кириленко Т.М. Григор'ян К.С.	
5.1.	Організація залучення до співпраці з бібліотекою друзів та бібліотечних волонтерів (бібл.-філ. № 11 ім. Л.Українки, бібл.-філ. № 3 ім. В.Г.Короленка)	09.09	Шульцева Н.А. Хімич О.В.	Помоз О.Г.
5.2.	Робота бібліотеки ім. М.Рибалка по сприянню розвитку цифрової грамотності та участь у національній компанії з цифрової грамотності «Дія. Цифрова освіта»	09.09	Шпит Л.М. Лобанова Н.А.	Помоз О.Г.
6.	Підвищення рівня естетичного та патріотичного виховання дітей та підлітків через соціокультурну діяльність бібліотек системи	11.11	Бахман Г.Л.	Помоз О.Г.
6.1.	Затвердження учбових планів підвищення кваліфікації бібліотечних працівників ЦСПБ на 2022 рік	11.11	Кириленко Т.М.	Помоз О.Г.
6.2.	Затвердження плану роботи Ради при директорі на 2022 рік	11.11	Помоз О.Г.	Помоз О.Г.
6.3.	Затвердження плану роботи ЦСПБ на 2022 рік (основні показники)	11.11	Зав. структур. підрозд. ЦСПБ	Помоз О.Г.

ПЛАН
виробничих нарад

1. Підсумки роботи структурних підрозділів за I квартал, півріччя, 9 місяців (08.04, 08.07, 07.10);

2. Підготовка бібліотек до роботи в осінньо-зимовий період 2021-2022рр. (08.07);

7.2. Методично-інноваційна діяльність

* **Форми підвищення професійної кваліфікації**

- У тому числі участь в обласних заходах

План підвищення кваліфікації бібліотечних працівників ЦСПБ та інших відомств м. Краматорська на 2021 рік

№ п/п	Теми заходів	Форма	Категорія спеціалістів	Дата	Місце проведення	Кількість учасн	Відповідальн
1.	Школа комп'ютерної грамотності	Школа	Бібл. спеціалісти ЦСПБ	18.02 11.03 01.04 06.05 10.06 16.09 07.10 04.11 02.12	ЦМПБ	15	Шульцева Н.А. Лісіченко О.М.
2	Онлайн-інструменти для графічного дизайну, промоції бібліотеки та її послуг: створення логотипу,	Семінар - тренінг	Бібл. спеціалісти шкільних бібліотек (1 підгрупа 2 підгрупа	20.01 03.02	ЦМПБ	15	Шульцева Н.А. Лісіченко О.М.

	графічний дизайн, інфографіка, промо-відео, e-mail-маркетинг.		)				
3	Постинг: пишемо тексти, які читатимуть. Quizizz - сервіс для створення онлайн вікторин.	Семінар - тренінг	Бібл. спеціалісти шкільних бібліотек (1 підгрупа 2 підгрупа)	24.02 17.03	ЦМПБ	15	Шульцева Н.А. Лісіченко О.М.
4.	Бібліотека-генератор креативних ідей	Виїзний семінар	Бібл. спеціалісти ЦСПБ	08.04	ДЦБ ім.О.Пушкіна	25	Бахман Г.Л. Кириленко Т.М.
5.	Бібліотека: місце традицій, простір інновацій	Бібліотечний візит	Бібл. спеціалісти ЦСПБ	20.05	Бібл. - філ.№6 ім.Т.Шевченка	25	Кириленко Т.М. Садова С.І.
6.	Створення фірмового стилю та інформаційний дизайн в бібліотеках	Семінар -тренінг	Бібл. спеціалісти ЦСПБ	24.06	ЦМПБ	20	Лісіченко О.М.
7.	Бібліотекар як учасник процесу читання	Професійне спілкування	Бібл. спеціалісти ЦСПБ	21.10	ЦМПБ	20	Кириленко Т.М.
8.	Атестація	Атестація	Бібл. спеціалісти ЦСПБ	25.11	ЦМПБ		Лісіченко О.М. Кириленко

7.3. Адміністративно-господарська діяльність. Охорона праці

1. Розробити плани роботи з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та протипожежної безпеки і виконувати роботу згідно з планом.

1 кв. (заступник директора з АГД)

2. Провести перевірку технічного стану основних матеріальних цінностей і у разі необхідності списати з укладанням необхідної документації

II кв. (заступник директора з АГД)

3. Розробити план заходів з підготовки до роботи в осінньо-зимовий період, план підготовки опалювальної системи в бібліотеках ЦСПБ і виконувати роботи згідно з планом

II-III кв. (заступник директора з АГД, зав. бібл.-філ.)

4. Підготувати і провести щорічну інвентаризацію майна ЦМПБ і бібліотек-філій

IV кв. (заступник директора з АГД, зав. бібл.-філ.)

5. Здійснювати постійний контроль щодо дотримання правил трудового розпорядку, чистоти і порядку, як в приміщеннях бібліотек, так і на прилеглих територіях

I-IV кв. (директор, заступник директора з АГД, зав.структ. підр., голова профспілки)

6. Скласти номенклатуру справ на 2022 рік згідно з типовим переліком

I кв. (заступник директора)

7. Заходи, спрямовані на покращення умов праці, комфортності та затишку:

- Виконати капітальний ремонт даху, фасаду будинку, внутрішніх приміщень ЦМПБ (за наявності фінансування)

I-IV кв. (директор)

- Провести заміну вікон на металопластикові бібл.-філ. № 17 ім. А.П.Чехова (за наявності фінансування)

I-IV кв.

- Провести капітальний ремонт книгосховища ДЦБ ім.. О. Пушкіна (за наявності фінансування)

I-IV кв.

- Провести капітальний ремонт внутрішніх приміщень бібл.-філ. № 8 ім. М.Светлова (за наявності фінансування)

I-IV кв.

- Скласти кошторисну документацію на капітальний ремонт бібл.-філ. № 17 ім. А.П.Чехова (за наявності фінансування)

I-IV кв.

7.4. Ресурсно-економічний розвиток ЦСПБ

З ювілеєм, шановні колеги!

<i>Білик Наталія Вікторівна</i>	<i>27.03.1971</i>	<i>50</i>
<i>Садова Світлана Іванівна</i>	<i>10.04.1966</i>	<i>55</i>
<i>Ізєвліна Людмила Борисівна</i>	<i>12.04.1966</i>	<i>55</i>
<i>Якименко Ніна Іванівна</i>	<i>13.04.1961</i>	<i>60</i>
<i>Корзюк Алла Миколаївна</i>	<i>16.04.1951</i>	<i>70</i>
<i>Пушкарьова Ірина Геннадіївна</i>	<i>25.04.1971</i>	<i>50</i>
<i>Бутко Любов Володимирівна</i>	<i>27.05.1956</i>	<i>65</i>
<i>Холодна Наталія Едуардівна</i>	<i>03.06.1966</i>	<i>55</i>
<i>Ковальова Катерина Арсентіївна</i>	<i>15.07.1956</i>	<i>65</i>
<i>Тимохіна Олена Сергіївна</i>	<i>26.07.1961</i>	<i>60</i>
<i>Подпала Інна Іванівна</i>	<i>07.08.1961</i>	<i>60</i>
<i>Осадчук Валентина Петрівна</i>	<i>28.08.1956</i>	<i>65</i>

<i>Редько Ірина Володимирівна</i>	<i>22.09.1971</i>	<i>50</i>
<i>Єрмолова Світлана Петрівна</i>	<i>05.10.1966</i>	<i>55</i>
<i>Буртова Любов Вікторівна</i>	<i>30.10.1961</i>	<i>60</i>
<i>Краснікова Любов Олександрівна</i>	<i>21.12.1956</i>	<i>65</i>

БІБЛІОТЕКИ - ЮВІЛЯРИ

65 років від дня заснування бібліотеки ім. І. Франка – вересень (1956)